

OPIS LOKACIJE

PREDMET NATJEČAJA je izrada idejnog rješenja kulturno obrazovnog centra s gimnazijom i učeničkim domom, dakle javna zgrada - zgrada čiji je zadatak podizanje društvenog standarda.

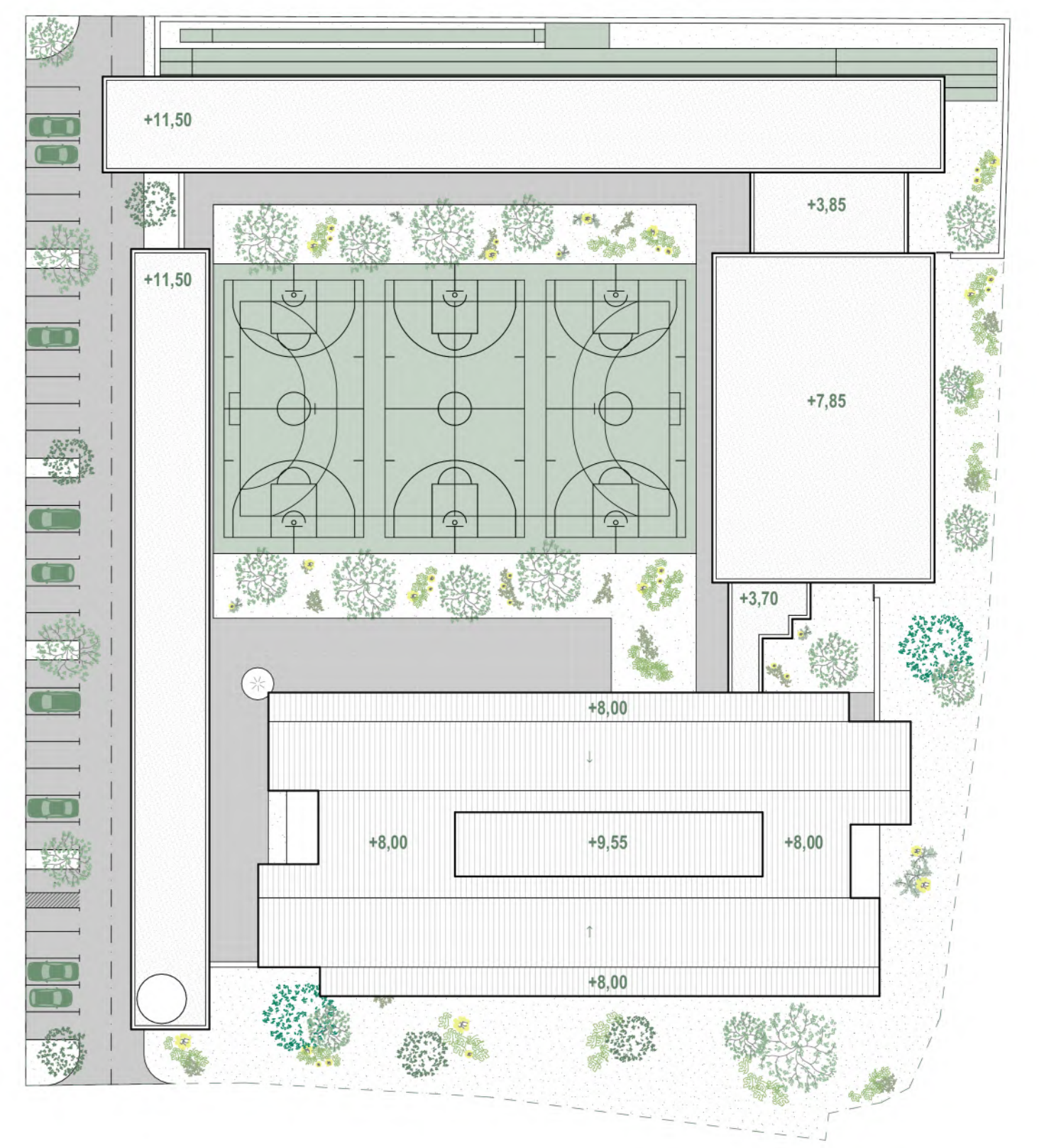
LOKACIJA građevine je u istočnom dijelu grada, u zoni koja je još uvijek djelomično neizgrađena. Ta niskokonsolidirana zatečena lokacija u obliku zelenog poteza između jasno definiranog urbanizma stambene izgrađene druge polovice prošlog stoljeća na zapadu i nove industrijske zone s recentnim poslovnim i proizvodnim građevinama na istoku. Na toj velikoj, neurbaniziranoj zelenoj površini treba se razviti spona između ta dva različita karaktera prostora.

Lokacija obuhvata je u samom središtu tog prostora, istočno od džamije okružene zelenim i parkovnim površinama koja se smjestila uz rub stambenog naselja. Od relevantnih građevina smještenih u blizini može se izdvojiti samo ona, koja svojom morfologijom i sadržajem jasno definira ovo mjesto. Kao atraktivnog tog prostora uz sebe veže određene sadržaje i korisnike. Cilj natječaja je proširenje tih sadržaja, povećanje kvalitete prostora i broja korisnika.

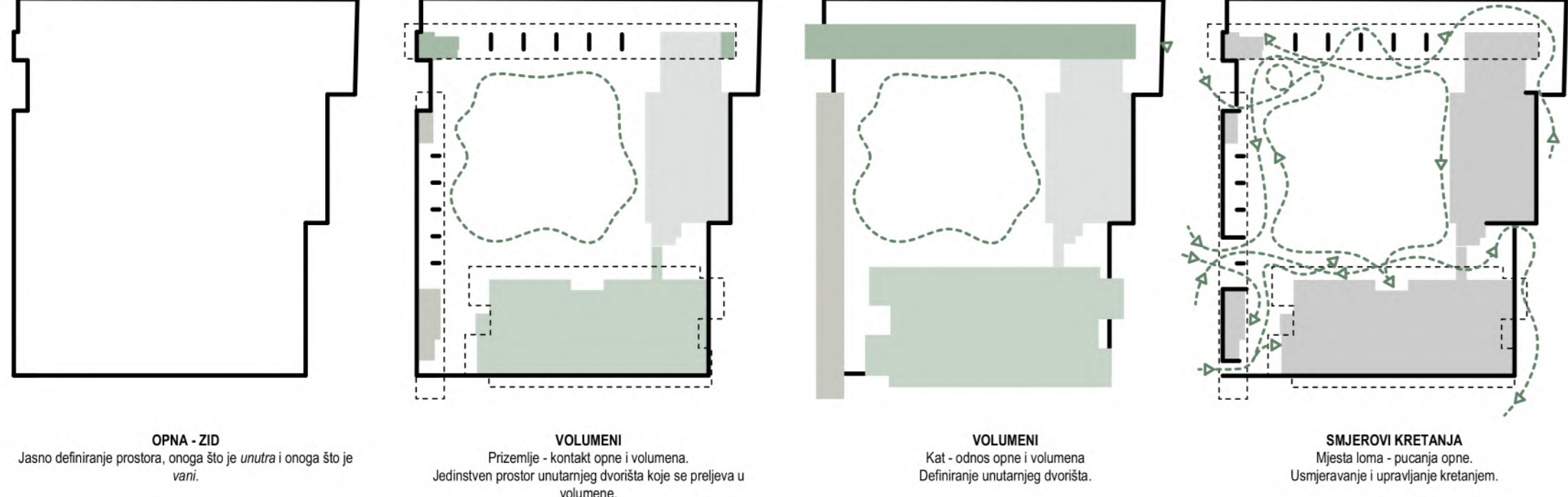
Kulturno obrazovni centar s gimnazijom i učeničkim domom smješta se u neposrednoj blizini džamije te će s njom činiti sadržajnu cjelinu. Kontakt te dvije točke iste dužine je ono što predstavlja izazov pri projektiranju novog kompleksa. Džamija s minaretom kao središnja točka i prostorna dominanta tog prostora odvojena je cijelom parcelom od obuhvata budućeg kompleksa. Ostatak prostora je neartikuliran - zelene površine parka, vrtova, sportskih terena... Odsustvo urbanizma definira jasan stav o stvaranju novog autonomnog mjesta, sebi dovoljnog, introvertiranog ali i usmjerenog na džamiju.

PARCELA je pravilnog oblika i gotovo ravna. Prilaz s juga i džamija na zapadu su ono što je primarno definira. Na tom praznom platnu uokvirenom u zeleni neizgrađeni okoliš smještamo složan sadržaj javne namjene.

SITUACIJA 1:500

SCHEME KONCEPTA

OBRAZLOŽENJE KONCEPTA

DRUŠTVENI STANDARD - kao ideal društva, dikira sustav vrijednosti koje taj arhitektonski sklop predstavlja. Arhitektura društvenog standarda je u službi zajednice i ona zrcali ambiciju društva, iz koje je čitljiv odnos društva prema njoj. Kao što se često na projektima postavlja pitanje urbanističkog standarda, tako ni ovaj nije iznimka - pitanje prevelikog programa na premaloj parceli je izazov. Definiranjem jasnih predujela za projektiranje zajednice, stavljajući ih u kontekst teži se stvaranju idealnih scenarija korištenja. U skladu s danim tezama, pristupilo se projektiranju s velikom pažnjom prema zajednici - korisnicima za koje se projektira, njihovim potrebama, međusobnim interakcijama kako unutar tako i van kompleksa; kao i prema parametrima zadanoj obuhvata. Projektirali autonomno, samodostojno mjesto, kompleks koji u isto vrijeme ima svoju privatnost i intimnost, ali i jasno komunicira s prostorom koji ga okružuje. Pri tome se naravno najviše referiramo na džamiju u neposrednoj blizini, ali i na ostale za sada zelene površine. Kako bi se što bolje naglasili ti prostorni odnosi unutar i van kompleksa uvodimo element opne - zida, unutar kojeg slažemo kompoziciju volumena različitih oblika i karaktera.

ZID kao oblikovni element jasno definira prostor i ono što zovemo *unutra* i *van*. On predstavlja granicu, rub, kraj - ali isto tako predstavlja i početak - onoga s one, druge strane zida. Nudi zaštitu - od pogleda, od kontakta, od interakcije - ali pri tome i jasno definira ambijent i karakter prostora kojeg zatvara. Zid čini opnu prizemlja unutar koje se smještaju sadržaji udomljeni u četiri volumena. Zadani sadržaj smo podijelili na mikrojednice koje stvaraju novi mikroubanizam na zadanoj parceli, ali i čine okosnicu za daljnji razvoj urbaniteta tog dijela grada. Kompozicija volumena u kojima habitiraju pojedini funkcionalni sklopovi u različitim odnosima s opnom - zidom, ali ona ih uvijek na određen način uokviruje i definira. Postavljanjem tih elemenata na parcelu definira se novi sustav odnosa: onih među njima i onih između njih i okoline. Volumen koji je opna, volumen koji tangira opnu, koji prelazi preko nje, usijeca se u nju, sjeda na nju... samo su od nekih međuodnosa koji na poseban način definiraju taj novi prostor. **VOLUMENI** su viši od zida i iznad njega se otvaraju prema van. Oni svojom postavom i veličinom dominiraju prostorom. Na kontaktu volumena i opne, kod promjene geometrije elemenata i karaktera prostora opna se prema potrebi lomi - otvara prema van. Omogućava se kontrolirana propusnost - kontakt s prostorom izvan zida. To je posebno naglašeno s glavnim ulazom u kompleks smještenim na zapadu orijentiranim i usmjerenim na džamiju, ali isto tako i s nizom manjih, skrivenijih, suprotnijih i intimnijih točkastih ulaza. Postavom tih prolaza kroz opnu kompleks se otvara prema van planirano, čime se usmjerava kretanje. Tako je omogućena komunikacija između prostora unutar i izvan opne - unutar i izvan kompleksa. Svi ulazi i prolazi su zatvoreni elementom vrata koja svojim položajem omogućavaju različite režime korištenja i izloženosti kako mikroprostora tako i prostora u cjelini - tri režima: zatvoreni, poluzatvoreni, otvoreni. Opna različitim režimima odbija ili poziva vanjske korisnike.

Svi **ELEMENTI OBLIKOVANJA** primijenjeni na kompleksu stavljeni su u međusobni odnos na način da stvore mikrokozmos koji na usmjeren i kontroliran način komunicira s vanjskim svijetom. On je samodostojan, introvertiran i usmjeren na sebe. Unutar sebe poziva na susret, zaustavljanje i interakciju, ali isto ne ograničava niti izvan sebe. Iz kompleksa se tako i jednostavno komunicira s vanjskim prostorom, ali vanjski korisnici moraju s puno pažnje pristupiti kompleksu, odnosno moraju biti usmjereni kako bi mogli u potpunosti komunicirati s unutarnjim prostorom.

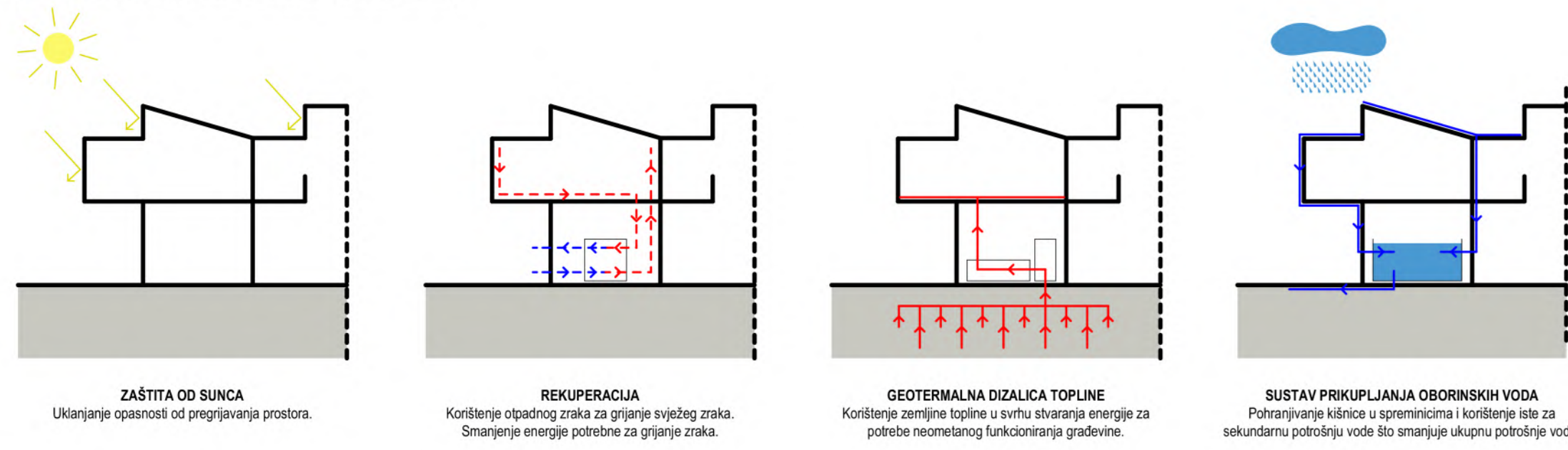
U cijelom projektu provlači se **IDEJA ZAJEDNIŠTVA**, bilo u mjerilu sredine, sklopa/kompleksa ili najmanje jedinice u školi ili domu - učionice ili sobe. Projektirani su idealni scenariji korištenja međusobno povezani i usmjereni u prirodnu i intuitivnu liniju kretanja kako unutar, tako i van kompleksa. U tom kompleksnom unutarnjem svijetu se različitim oblikovnim intervencijama kompenziraju restriktivne okolnosti i pretvaraju u kvalitetu.

Po uzoru na Le Corbusierovu lezu da je kuća stroj za stanovanje ovaj kompleks je **stroj za stanovanje, kulturu i obrazovanje**. Taj organizam zadovoljava svaki od ta tri sadržajna dijela i omogućava im da se međusobno nadopunjavaju. Cilj je stvaranje novog suvremenog islamskog centra koji je ravnopravan onima u drugim svjetskim metropolama.

KONCEPT ODRŽIVOSTI I EKONOMICNOSTI

Upotrebom prirodnih materijala, pravilnim dimenzioniranjem i ispravnim smještajem prostora, upotrebom obnovljivih izvora energije i racionaliziranjem uporabe energije u globalno težimo konceptu održivosti. Građevina je projektirana prema nZEB standardu. Odnos primarnih i sekundarnih prostora je optimiziran s obzirom na tipologiju i morfologiju prostora. Sklad između slobode arhitektonskog izražavanja, funkcionalnih i sadržajnih zakonitosti, prostornih zahtjeva, kvalitete formiranih prostora, odnosa prostora, usmjeravanja pogleda, pravilne orijentacije, osunčanja, provjetravanja... omogućava kvalitetan i suvremen prostor po mjeri korisnika, ali i prostor koji zadovoljava najvišje standarde u području tehnologije i tehnoloških procesa vezanim za održivost.

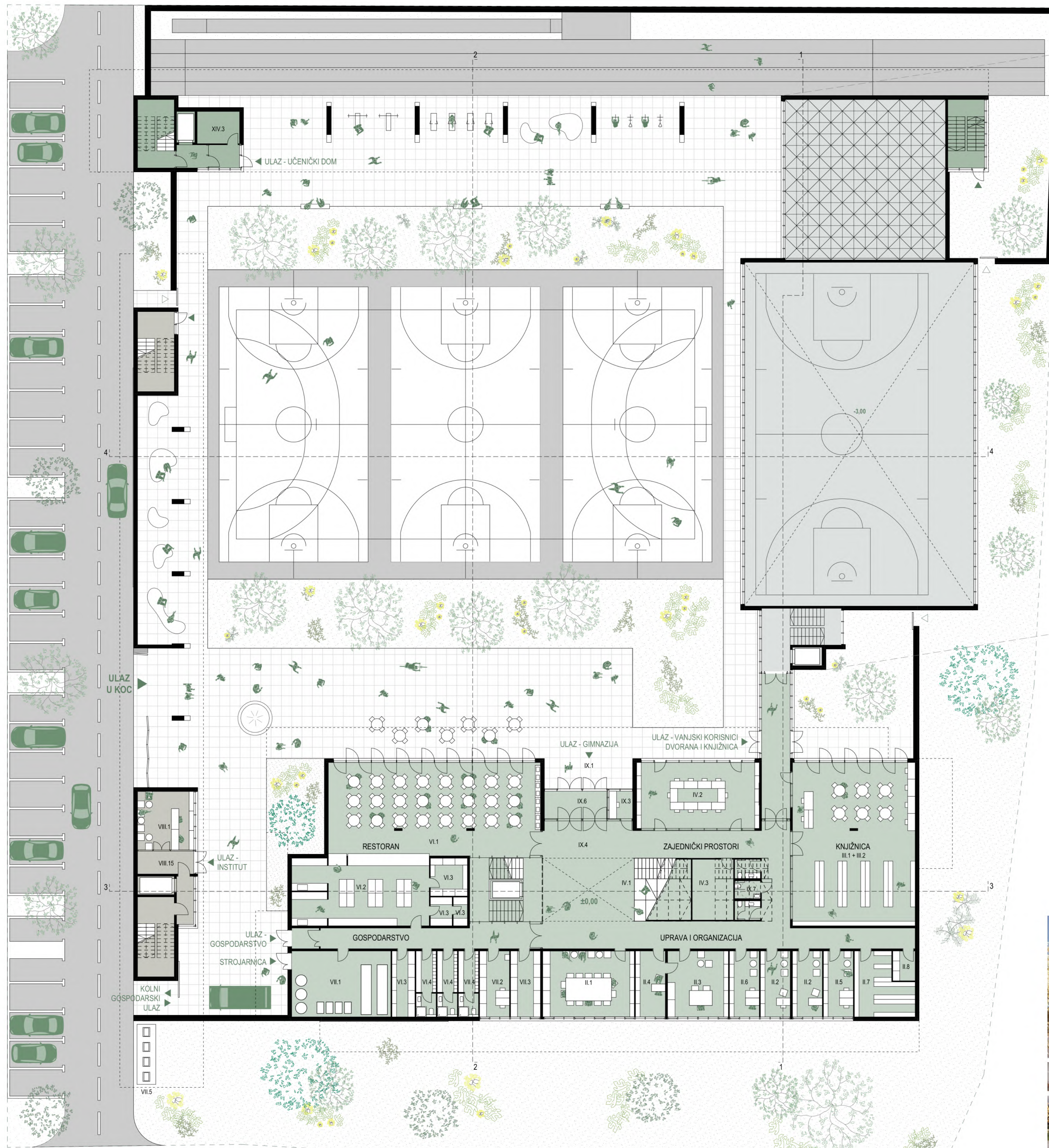
KONCEPT ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

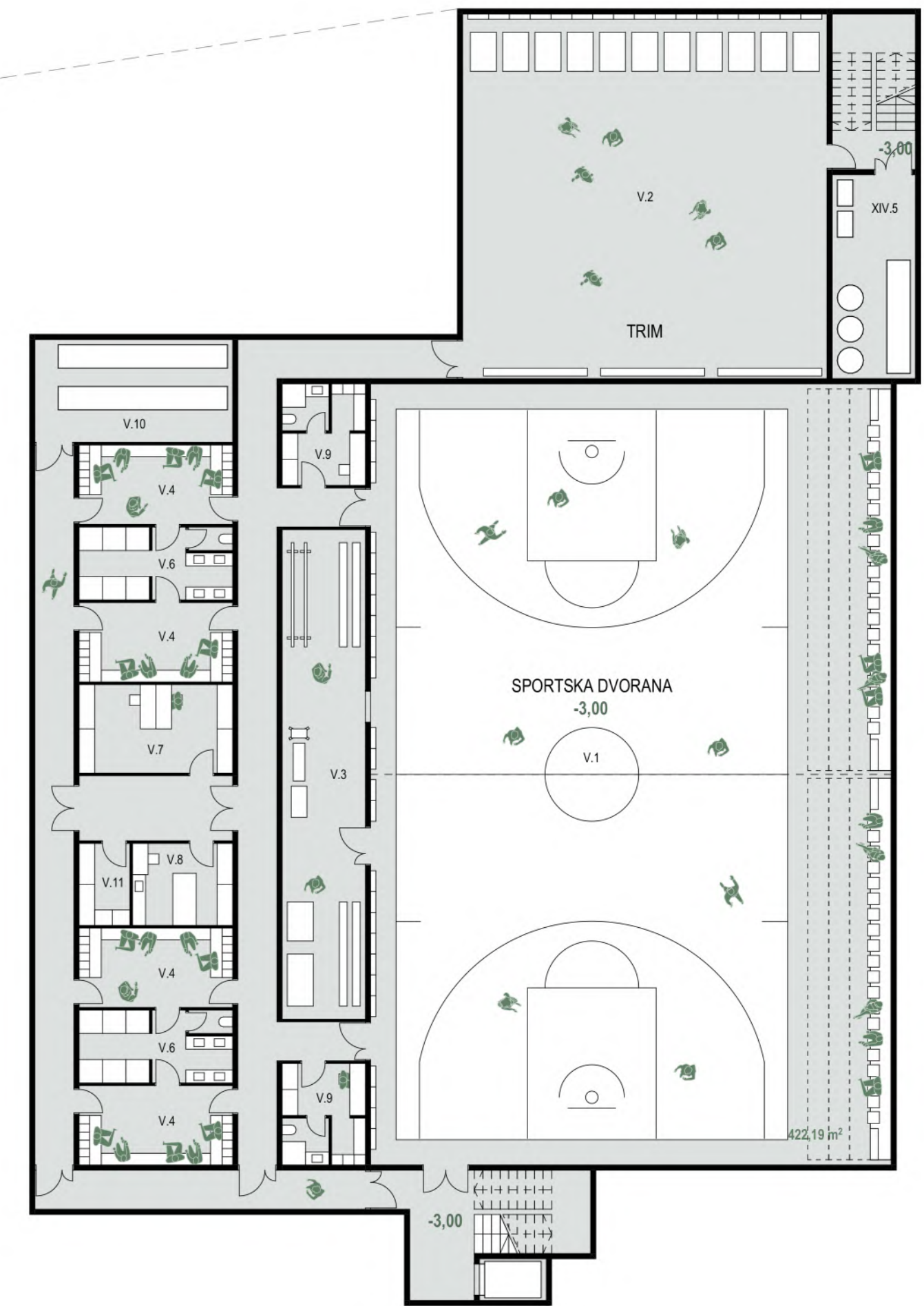

ZAPADNO PROČELJE

TLOCRT PRIZEMLJA

TLOCRT PODRUMA

- CJELINA II
UPRAVA I ORGANIZACIJA**
  - II.1 Zbornica
  - II.2 Prostor za odmor/odspajanje
  - II.3 Ured ravnatelja
  - II.4 Ured banica
  - II.5 Računovodstvo
  - II.6 Službena služba
  - II.7 Arhiva
  - II.8 Server soba
- CJELINA III
KNJIZNICA**
  - III.1 Knjžnica
  - III.2 Kabinetskaonica
- CJELINA IV
ZAJEDNIČKI PROSTOR**
  - IV.1 P/VN
  - IV.2 Učenički klub
  - IV.3 Spremište P/VN
- CJELINA V
SPORTSKA DVORANA**
  - V.1 Borilište 30x20x7 (2x15x20)
  - V.2 Teleskop - gletarište
  - V.3 Spremište sprava
  - V.4 Dvorana za trim
  - V.5 Službena svlačionica
  - V.6 Plovnica s WC-om
  - V.7 Kabineti TZK
  - V.8 Ambulanta
  - V.9 Svlačionica za učitelje
  - V.10 Kondicioniranje zraka
  - V.11 Spremaonica i održavanje
- CJELINA VI
RESTORAN**
  - VI.1 Restoran
  - VI.2 Kuhinja
  - VI.3 Spremište
  - VI.4 (Spremaonica 1, 2, Hladna komora i zamrzivač)
  - VI.5 Sanitarje i garderobe
  - VI.6 Sanitarje prizemlje
  - VI.7 Sanitarje 1.kat
  - VI.8 Sanitarje 1.kat
- CJELINA VII
GOSPODARSTVO**
  - VII.1 Strojarnica
  - VII.2 Radionica kućnog majstora
  - VII.3 Opća gospodarsko spremište
  - VII.4 Sanitarje i garderobe
  - VII.5 Prostor za odlaganje smeća
- CJELINA VIII
ADMINISTRACIJA**
  - VIII.1 Ured 30m²
  - VIII.2 Prijem
  - VIII.3 Dvorana za sastanke
  - VIII.4 Ured 15m²
  - VIII.5 Računovodstvo
  - VIII.6 Krigovodstvo
  - VIII.7 Arhiva
  - VIII.8 Mensurci
  - VIII.9 Sanitarje
  - VIII.10 Abdesthana
  - VIII.11 Čajna kuhinja
  - VIII.12 Spremište
  - VIII.13 Server soba
  - VIII.14 Spremište uz mestidid
  - VIII.15 Vještobran
- CJELINA IX
OSTALI PROSTORI**
  - IX.1 Učenički trijem
  - IX.2 Rampe/stubišta
  - IX.3 Vratarnica
  - IX.4 Učenički hall
  - IX.5 Garderobe za učenike
  - IX.6 Vještobran
  - IX.7 Sanitarje prizemlje
  - IX.8 Sanitarje 1.kat
- CJELINA X
OSTALI PROSTORI**
  - X.1 Staza za trčanje
  - X.2 Zastrište za sliok u dalj
  - X.3 Polivalentno igralište
- CJELINA XIV
OSTALI PROSTORI**
  - XIV.1 Spremište
  - XIV.2 Čajna kuhinja
  - XIV.3 Glavno spremište
  - XIV.4 Strojarnica

HIJERARHIJA I DISPOZICIJA SADRŽAJA UNUTAR KOMPLEKSA

Kompleks je definiran opnom - zidom i primarnim otvaranjem prema zapadu i džamiji s kojom čini sadržajnu cjelinu. U različitim odnosima na opnu u unutarnjem prostoru kompleksa se postavljaju četiri volumena s grupiranim sadržajnim cjelinama. Programom propisanu podjelu na dvije funkcionalne cjeline smo daljnje istraživanjem proširili na još dvije. Osim gimnazije i učeničkog doma, došli smo do zaključka da se trebaju pojaviti i funkcionalna cjelina sportske dvorane te administrativnih prostora Instituta za arapski jezik i islam. Taj ustrojena sadržajna podjela omogućava stvaranje dovoljnog broja elemenata za ostvarenje kvalitetne kompozicije.

Volumen gimnazije položen je na jugoistočni dio parcele, volumen sportske dvorane na istočni, učenički dom zatvara sjevernu stranu, a Institut za arapski jezik i književnost zapadnu stranu parcele. Gimnazija i sportska dvorana svojom nižom visinom (P+1) u odnosu na institut i učenički dom (P+2) otvaraju odzgo kompleks prema jugoistoku i suncu u jutarnjim i prijednevnim satima. Izostavljanjem prizemlja instituta i učeničkog doma kompleks se odzdo otvara prema sjeverozapadu te zelenilu i svježem sjevernom zraku što omogućava prozračivanje kompleksa.

Stupnjevanje pristupačnosti kao jedno od glavnih konceptualnih obilježja kompleksa. Prvo je potrebno ući u kompleks da bi se ušlo u pojedini funkcionalni sklop. Proslom kroz ovojnicu ulazi se u unutarnji introvertirani svijet u kojem unutarnji i vanjski prostori čine cjelinu - prizemlja u koja se preljeva vanjski prostor unutarnjeg dvorišta. Svi ulazi u pojedine sklopove orijentirani su na to unutarnje dvorište. Osim opne - zida i džamije volumena, važnu ulogu u oblikovanju i definiranju prostora ima upravo to unutarnje dvorište - prostor kojeg zatvaraju volumeni zajedno s opnom.

Oblikovanjem volumena i postavom na parceli volumeni su jasno hijerarhijski podjeljeni. Zapadni volumen Instituta koji svojom visinom i usmjerenjem jasno definira sponu između kompleksa i džamije. Tanka štapičasta baterija jednodraka s ostakljenim uređima koji imaju pogled na džamiju i hodnikom koji ih povezuje je u potpunosti providna i ostvaruje kontakt s jednom i drugom stranom sadržajne cjeline. Džamija - institut - gimnazija = hijerarhijski slijed sadržaja.

Po uzoru na Institut na sjeveru rub definira učenički dom koji je također oblikovan kao jednodraki s nizom soba za učenice i učenike. Na taj način ostvarujemo jednake uvjete za sve korisnike, ispravnu orijentaciju, jednoobrazno korištenje i usmjeravanje pogleda na točke bitne za ostvarenje interakcije među sadržajima. Institut i dom zajedno morfoloijom zatvaraju „L“ sjeverozapadnih volumena, odvojenih od prizemlja, veće visine.

Gimnaziju definira prizemlje otvoreno prema dvorištu sa sadržajima namijenjenim vanjskim korisnicima i kat s učionicama i praktikumima te velikim zajedničkim prostorom koji potiče na zadržavanje, interakciju među korisnicima. Volumen gimnazije je prije svega definiran oblikovanjem kata, njegovog krova. Nizanjem učionica, praktikuma i kabineta složenog presjeka po obodu, te središnjeg prostora s krovnim osvjetljenjem dobiva se jasna i prepoznatljiva morfoloija koja definira prostor.

Sportska dvorana sa svim pratećim sadržajima je upuštena u teren, te se kao nadzemni volumeni čitaju samo prostori glavne sportske dvorane i trima. Svojom visinom i tlocrtnim gabaritom je slična gimnaziji, te s njim stvara cjelinu nižih jugoistočnih volumena, niže visine, koji definiraju „L“ te strane parcele.

POVEZIVANJE I NEODJELJIVOST PROSTORA

Volumeni su oblikovani na način da svojim dimenzijama i međudnosima definiraju prostore različitih karaktera i usmjeravaju kretanje. Dodatan element koji najjasnije definira te odnose je svakako opna - zid, koja daje dodatni naglasak na oblikovanje prostora kojeg s volumenima zatvara. Volumeni svojom tlocrtnom dispozicijom prate opnu i zajedno s njom zatvaraju unutarnje dvorište kompleksa. Različita kako tipologija, tako i morfoloija volumena usklađena je s prostornim zahtjevima, funkcionalnim osobinama i oblikovnim posebnostima svakog elementa sklopa.

Volumeni s opnom čine cjelinu. Nije naglasak samo na unutarnjim prostorima koji definiraju volumen svaki za sebe, već i na prostoru nastalom njihovim međudnosom i odnosom prema opni-zidu. Svi volumeni su povezani i taj prostor koji stvaraju je nedjeljiv. Kompozicija je u isto vrijeme i otvorena i zatvorena. Zatvorena opnom - zidom u prizemlju i skladnim odnosima volumena jednog prema drugom, a otvorena odnosom volumena na višim etažama prema prostoru van samog kompleksa. Mikroubanizam parcele čini kvalitetan fundament za nadogradnju i izgradnju urbanizma cijelog tog dijela grada koji je trenutno neizgrađen i bez jasnog plana. Prateći taj model može se doći do cilja održivog urbanog razvoja te sredine.

FLEKSIBILNOST

Svi prostori u kompleksu su maksimalno fleksibilni u skladu sa sadržajem i funkcionalnim zakonitostima koje moraju zadovoljiti. Prizemlje kompleksa se tretira kao javni prostor, prostor u kojem mogu boraviti svi korisnici kompleksa, kao i vanjski korisnici. To ne podrazumijeva samo unutarnje dvorište, već i prizemlja dijelova kompleksa s različitim sadržajima. Prostor je zamišljen kao prostor unutar opne koji ne prepoznaje granicu zida volumena. To najbolje možemo vidjeti kod gimnazije gdje se u prizemlju nalazi restoran, knjižnica, učenički klub, pvn, ali i gospodarstvo. Tu je i ulaz u sportsku dvoranu. Ulazi u učenički dom i administraciju u prijemom. Sve ono što je dostupno svima. Ti prostori se preljevaju jedan preko drugoga, korisnici se miješaju, interakcije se ostvaruju. Granica između otvorenog i zatvorenog prostora u prizemlju ne postoji te je prizemlje ono što taj prostor čini dostupnim svim korisnicima kompleksa, a katovi su onaj privatniji dio. Osim u tom velikom mjerilu, i u manjem je omogućena fleksibilnost prostora, od spajanja ureda i doba, do dijeljenja učionica i drugih prostora na više dijelova, te korištenja različitih prostora istovremeno bez ometanja drugih korisnika.

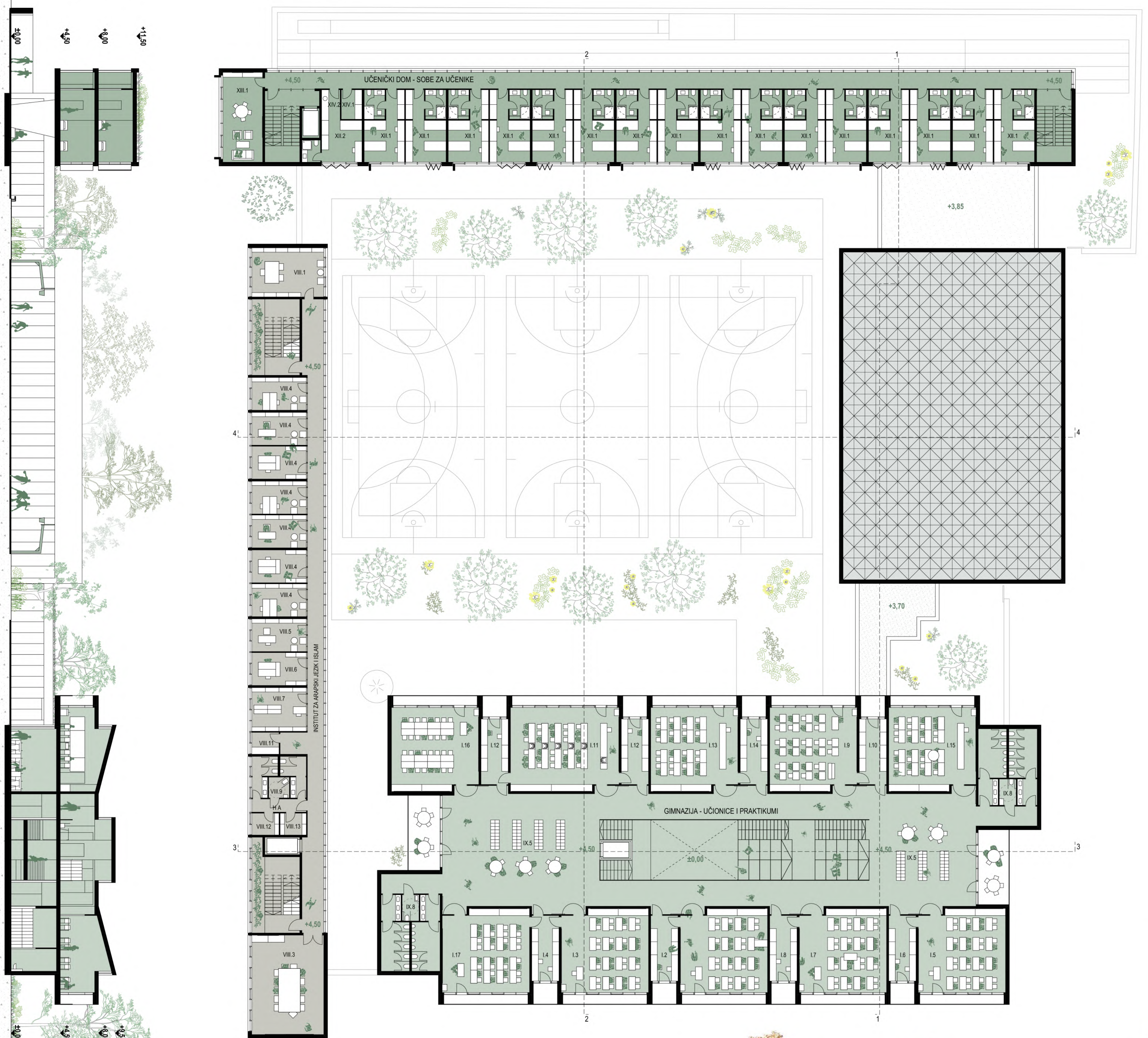
ZELENA OAZA

Lokacija građevine je u zoni koja je još uvijek većim dijelom neizgrađena. Ta niskokonsolidiranost zatečenog mjesta u obliku zelenog poteza je ono što daje mogućnost, ali i obvezu za maksimalnim ozelenjavanjem površina i zadržavanjem postojećeg zelenog ambijenta. Arhitektura utopljena u zelenilo. Parcela se maksimalno ozelenjava na parteru, ali u oblikovanjem krovova kao ravnih zelenih površina. Korištenjem prirodnih materijala, taj kontakt arhitekture s prirodom je dodatno naglašen.

PRESJEK 2-2

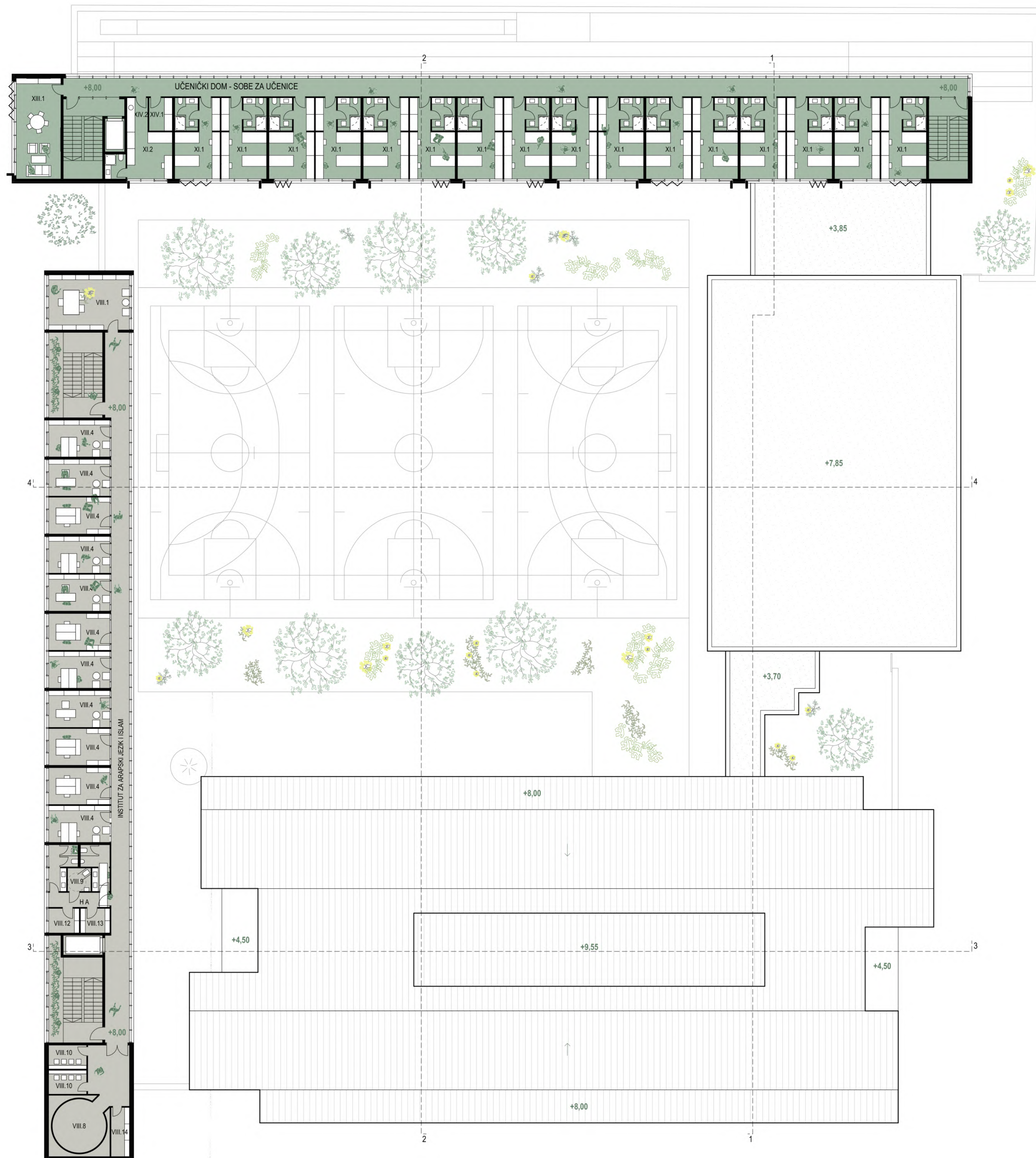
TLOCRT 1. KATA

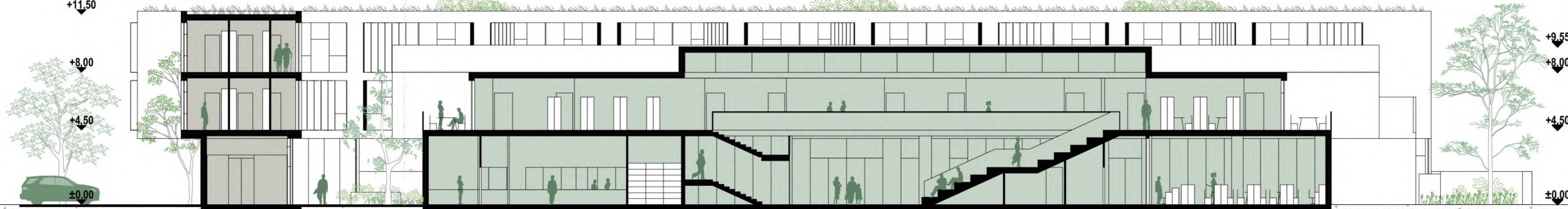
JUŽNO PROČELJE

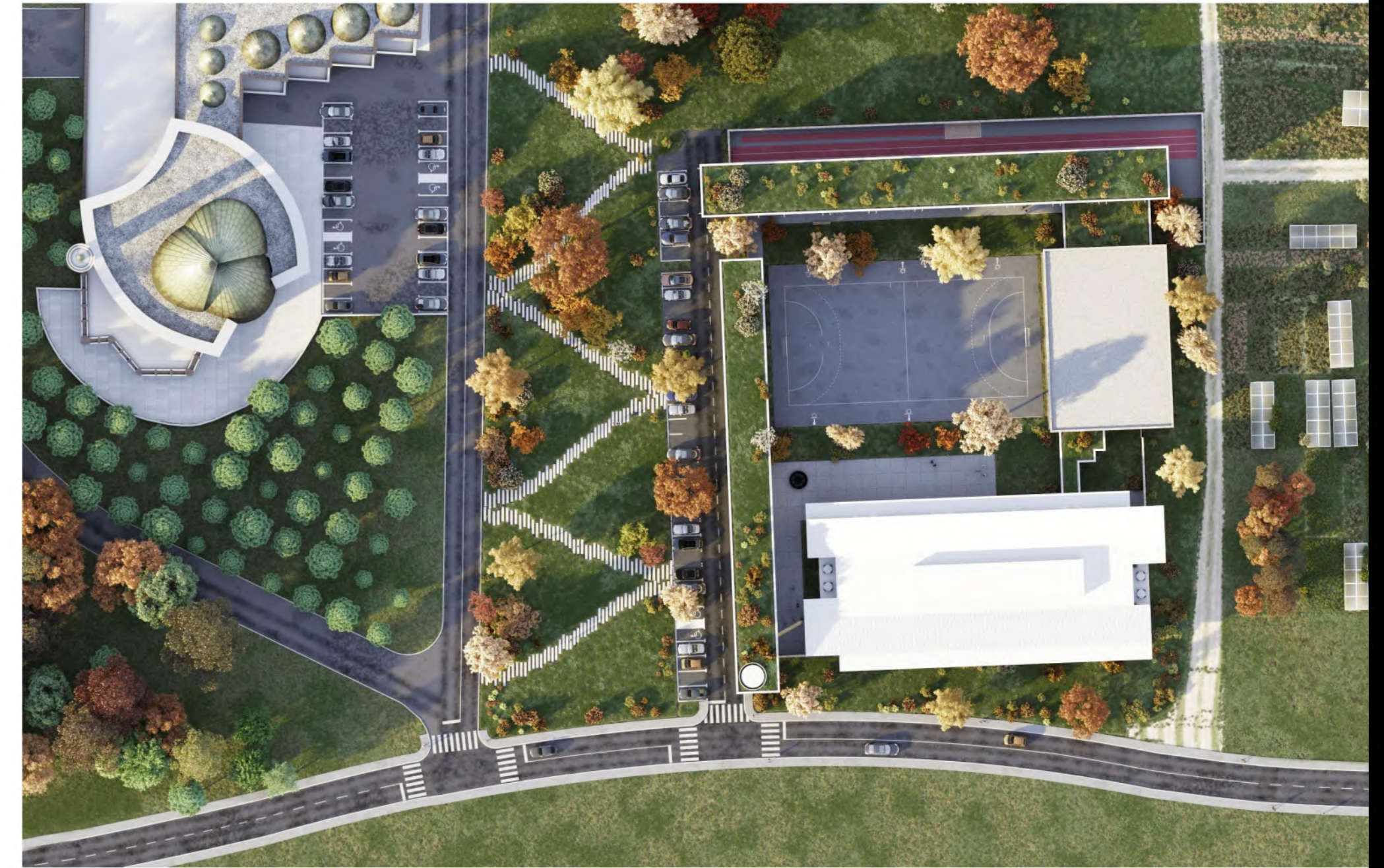

PRESJEK 3-3

CJELINA VIII ADMINISTRACIJA - VIII.1 Uvod 30m - VIII.2 Prijem - VIII.3 Dvorana za sastanke - VIII.4 Uvod 15m - VIII.5 Računovodstvo - VIII.6 Knjižovodstvo - VIII.7 Arhiva - VIII.8 Mesdžid - VIII.9 Sanitarje - VIII.10 Abdesthana - VIII.11 Čajna kuhinja - VIII.12 Spremnice - VIII.13 Sprever soba - VIII.14 Spremnice uz mesdžid - VIII.15 Vjetrotlan	CJELINA IX OSTALI PROSTORI - IX.1 Ulažno trijevn - IX.2 Rampa/subista - IX.3 Vratarnica - IX.4 Ulažno hall - IX.5 Garderobe za učenike - IX.6 Vjetrotlan - IX.7 Sanitarje prizemlje - IX.8 Sanitarje 1.kat CJELINA XI SOBE ZA UČENICE - XI.1 Soba s vlastitom kupatilom - XI.2 Soba + kupatnica - XI.12 Odbijatelj - XI.2 Odbijatelj - XI.2 Soba + kupatnica	CJELINA XII SOBE ZA UČENIKE - XII.1 Soba s vlastitom kupatilom - XII.2 Odbijatelj - XII.2 Soba + kupatnica CJELINA XIII OSTALI PROSTORI - XIII.1 Slobodne aktivnosti

ISTOČNO PROČELJE

TLOCRT KROVA

ISTOČNO PROČELJE - UNUTARNJE DVORIŠTE

PRESJEK 1-1

JUŽNO PROČELJE - UNUTARNJE DVORIŠTE

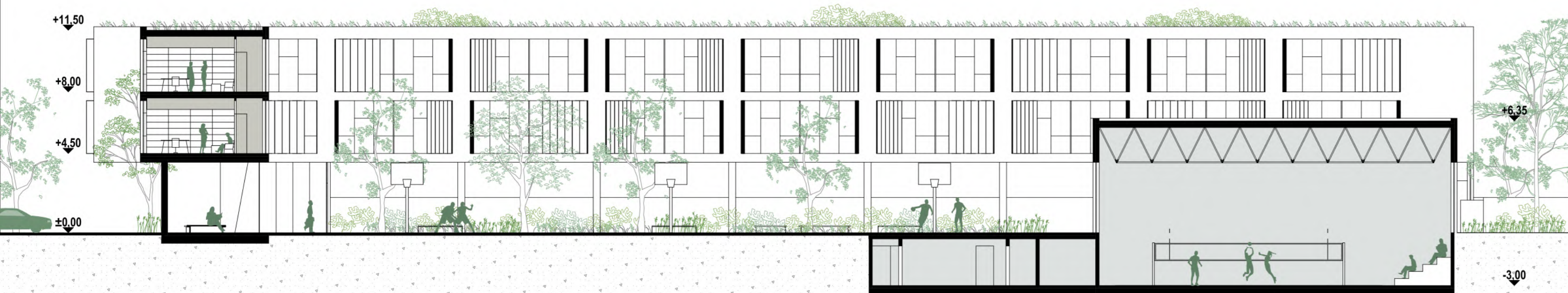
SJEVERNO PROČELJE

SJEVERNO PROČELJE - UNUTARNJE DVORIŠTE

PRESJEK 4-4

PERSPEKTIVNI PRESJEK - INTERIJER ISLAMSKE GIMNAZIJE

